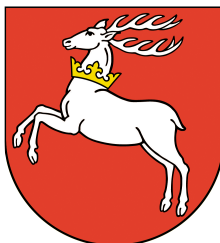

„Wsparcie Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej w zakresie utworzenia Obserwatorium Integracji Społecznej”
- Projekt systemowy współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

**Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
w Lublinie**

**Raport dotyczący działalności
Klubów Integracji Społecznej
na terenie województwa lubelskiego**

Opracował: Zespół Obserwatorium Integracji Społecznej

Luty 2011

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie
20 – 601 Lublin, ul. Zana 38
e-mail: rops@lubelskie.pl strona internetowa: www.rops.lubelskie.pl

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
1. Metodologia badań.....	3
2. Informacje ogólne.....	5
3. Kadra Klubu Integracji Społecznej.....	9
4. Uczestnicy zajęć Klubu Integracji Społecznej.....	10
5. Usługi w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej świadczone przez Klub Integracji Społecznej.....	17
6. Współpraca Klubu Integracji Społecznej w środowisku lokalnym.....	19
7. Podsumowanie i wnioski.....	24
8. Kluby Integracji Społecznej na terenie województwa lubelskiego.....	25
Spis tabel i wykresów.....	26

Wprowadzenie.

Podstawowym aktem prawnym dotyczącym Klubu Integracji Społecznej jest ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. Pozostałe akta prawne regulujące działalność KIS-ów to: ustawa z dnia 16 września 1982 r. o prawie spółdzielczym, ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu oraz przygotowania zawodowego w miejscu pracy, Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 października 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium i dodatku aktywizacyjnego.

Klub Integracji Społecznej to jednostka, której celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych jako wartości na rynku pracy. KIS jest komórką pomagającą samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy. Klub działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Uczestnictwo w Klubie jest dobrowolne, a warunkiem uczestnictwa jest realizacja kontraktu socjalnego, którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Główne cele Klubu Integracji Społecznej:

- ✓ Minimalizowanie skutków bezrobocia
- ✓ Promowanie aktywności i przedsiębiorczości społecznej
- ✓ Przygotowywanie do podjęcia zatrudnienia
- ✓ Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- ✓ Pomoc w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia

Osoby korzystające z działań KIS to m.in.:

- Osoby wykluczone i marginalizowane społecznie, w tym:
 - Osoby bezrobotne, w szczególności długotrwale
 - Kobiety pozostające poza rynkiem pracy
 - Osoby niepełnosprawne, w tym upośledzone umysłowo i chore psychicznie
 - Wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych
 - Osoby uzależnione po okresie leczenia odwykowego
 - Matki samotnie wychowujące dzieci

- Osoby bezdomne i zagrożone utratą mieszkań
- Osoby opuszczające zakłady karne
- Mniejszości etniczne i narodowe
- Uchodźcy

W Klubach Integracji Społecznej można organizować w szczególności:

- Działania mające na celu pomoc w znalezieniu pracy na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy, w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy, u pracodawców, wykonywania usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia
- Prace społecznie użyteczne
- Roboty publiczne
- Poradnictwo prawne
- Działalność samopomocową w zakresie zatrudnienia, spraw mieszkaniowych i socjalnych

1. Metodologia badań.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie na prośbę Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zwrócił się do pracowników Klubów Integracji Społecznej na terenie województwa lubelskiego o przekazanie informacji dotyczącej ich jednostek.

Rozwój instytucji zatrudnienia socjalnego, powoływanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, przyczynił się do wprowadzenia w system instrumentów aktywnego wsparcia i pomocy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ważnego pakietu usług, pozwalającego wielu osobom ponownie pełnić role społeczne i zawodowe. Badanie na temat „Działalność Klubów Integracji Społecznej” zostało przeprowadzone za pomocą ankiety, przez Obserwatorium Integracji Społecznej w lutym 2011 roku. Ankieta została rozesłana drogą elektroniczną. Drogą pocztową natomiast rozesłano pisma przewodnie.

Ankieta została opracowana przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Kwestionariusz ankiety składał się z 40 pytań. W części pierwszej znalazły się informacje ogólne dotyczące Klubu Integracji Społecznej. Część druga dotyczyła kadry KIS, trzecia część – uczestników zajęć KIS. W części czwartej pytano o usługi w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej świadczone przez KIS. W części piątej zawarto pytania dotyczące współpracy KIS w środowisku lokalnym. Zakres zebranych danych stanowi ważny element w pracach analitycznych dotyczących polityki społecznej, w szczególności roli i znaczenia Klubu Integracji Społecznej w świadczeniu usług na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele badania.

Celem badania było zebranie informacji potrzebnych do uzyskania pełnej, kompletnej wiedzy na temat roli i znaczenia podmiotu zatrudnienia socjalnego. Otrzymane informacje stały się podstawą do określenia:

- ❖ Rzeczywistej liczby działających KIS na terenie województwa lubelskiego
- ❖ Sposobów i metod pracy z uczestnikami zajęć w Klubach
- ❖ Zatrudnianej w Klubach kadry specjalistycznej
- ❖ Poziomu finansowania i problemów dotyczących finansowania działalności Klubu

Respondenci.

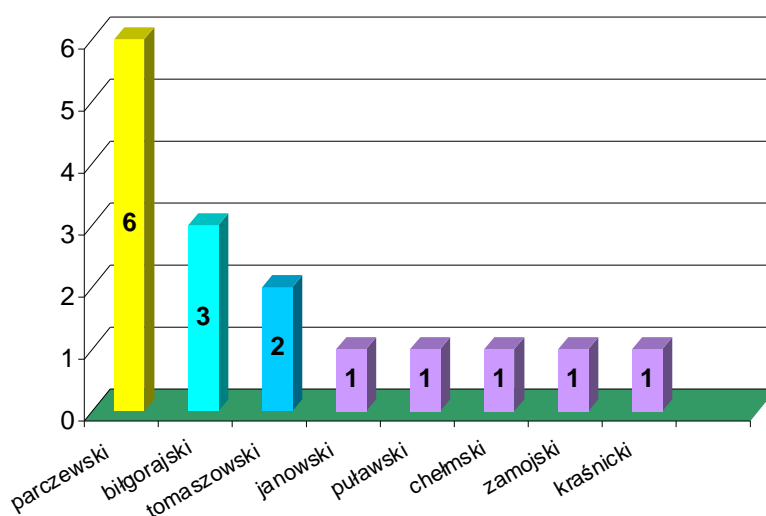
Badanie zostało skierowane do pracowników Klubów Integracji Społecznej na terenie województwa lubelskiego. Baza KIS została zaczerpnięta z danych będących w posiadaniu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej oraz z Internetu. Badanie przeprowadzono w okresie od stycznia do lutego 2011 roku.

Pocztą tradycyjną wysłano pismo przewodnie do każdego z Klubów, a następnie drogą mailową Ankiety. W sumie pocztą tradycyjną wysłano 23 pisma przewodnie.

Konieczne było wysłanie maila przypominającego oraz wykonanie telefonów do respondentów ze względu na niewielki odsetek zwrotów wypełnionych ankiet. Ostatecznie ustalono, iż na terenie województwa lubelskiego, w latach 2005-2011, funkcjonowało 16 Klubów Integracji Społecznej.

Ostatecznie w badaniu wzięło udział 16 Klubów Integracji Społecznej (83 %), w tym: 6 z powiatu parczewskiego, 3 z powiatu biłgorajskiego, 2 z powiatu tomaszowskiego oraz po 1 z powiatów: janowskiego, puławskiego, chełmskiego, zamojskiego, kraśnickiego. Sytuację tę przedstawia wykres poniżej:

Wykres nr 1 Poziom zwrotów odesłanych ankiet z podziałem na powiaty województwa lubelskiego.

Źródło: opracowanie własne

2. Informacje ogólne.

Jak wynika z nadesłanych ankiet w latach 2005 – 2010 na terenie województwa lubelskiego istniało 15 Klubów Integracji Społecznej, w tym 6 w powiecie parczewskim, 3 w powiecie biłgorajskim oraz po 1 w powiatach: tomaszowskim, janowskim, puławskim, chełmskim, kraśnickim oraz zamojskim. W styczniu 2011 roku został powołany Klub w powiecie tomaszowskim. Część z tych klubów nie kontynuuje swojej działalności w roku 2011.

Instytucje, które powołały powyższe Kluby Integracji Społecznej to Stowarzyszenia (5 Klubów), Ośrodki Pomocy Społecznej (6 Klubów) oraz Urzędy Gminy (5 Klubów).

Pełna lista Klubów Integracji Społecznej, od których otrzymano wypełnione ankiety znajduje się na końcu niniejszego opracowania.

W roku 2005 został powołany pierwszy KIS w powiecie puławskim. W kolejnych latach sytuacja wyglądała następująco: 2006 – 4 KIS-y w powiecie parczewskim oraz 1 w powiecie chełmskim, 2007 – 2 w powiecie parczewskim i 1 w zamojskim, 2008 – w powiecie biłgorajskim 2 Kluby i janowskim 1 Klub, w 2009 – po 1 KIS w powiatach tomaszowskim, biłgorajskim oraz kraśnickim oraz 1 KIS w 2011 roku w powiecie tomaszowskim. Reasumując, w roku 2005 powstał 1 KIS, w 2006 było 6 KIS-ów, 2007 – 9 KIS-ów, 2008 – 11 KIS-ów, 2009 i 2010 r. – 15 Klubów i w 2011 – 16.

Tabela nr 1 Podstawa prawna prowadzenia działalności przez Klub Integracji Społecznej.

Liczba wskazań	Podstawa prawna
2	Uchwała Rady Gminy o powołaniu Klubu jako odrębnej jednostki organizacyjnej
4	Uchwała Rady Gminy o powołaniu Klubu w strukturze organizacyjnej innej jednostki organizacyjnej samorządu
5	Decyzja Zarządu organizacji pozarządowej o powołaniu KIS (wpis do statutu organizacji)
5	Inna sytuacja (Priorytet VII, zarządzenie Wójta gminy)

Większość badanych Klubów Integracji Społecznej powstała w ramach Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej PO KL, na mocy zarządzeń Wójtów poszczególnych gmin oraz Decyzją Zarządu organizacji pozarządowej o powołaniu KIS (wpis do statutu organizacji) (5 wskazań). 4 wskazania respondentów otrzymała odpowiedź, iż podstawą prawną prowadzenia działalności ich Klubów jest Uchwała Rady Gminy o powołaniu Klubu w strukturze organizacyjnej innej jednostki organizacyjnej samorządu, natomiast dwa pozostałe KIS-y powstały jako odrębna jednostka organizacyjna.

Tabela nr 2 Uzasadnienie potrzeby powołania Klubu Integracji Społecznej.

Liczba wskazań	Potrzeby powołania KIS
11	Wynikające z lokalnej diagnozy
9	Wynikające z potrzeb ujętych w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych
4	Wynikające z dobrych praktyk
3	Inne

Jak wynika z powyższej tabeli, powołanie 11 KIS-ów wynikało z lokalnej diagnozy. W 9 przypadkach potrzeby utworzenia KIS ujęte były w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Potrzeby wynikające z dobrych praktyk były wskazane 4 razy. W ankiecie respondenci podawali również „inne” uzasadnienia potrzeby powołania Klubu Integracji Społecznej, były to m.in.: zalecenie wynikające z przepisów prawa, potrzeba reintegracji społeczno – zawodowej, możliwości samorealizacji w Klubie oraz stworzenie możliwości okresowego zatrudnienia, częściowe zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej oraz potrzeba spotkań informacyjno – promocyjnych.

Tabela nr 3 Pomysłodawcy powołania Klubu Integracji Społecznej.

Liczba wskazań	Pomysłodawcy
3	Przedstawiciele władzy samorządowej
8	Pracownicy instytucji samorządowych, np. pomocy społecznej
5	Działacze organizacji pozarządowej

Z inicjatywy pracowników instytucji samorządowych, np. pomocy społecznej powstało najwięcej Klubów Integracji Społecznej – 8 wskazań. 5 odpowiedzi dotyczyło działaczy NGO, jako pomysłodawców powołania Klubów, natomiast 3-ech respondentów wskazało przedstawicieli władzy samorządowej.

Tabela nr 4 Działalność Klubu Integracji Społecznej.

Liczba wskazań	Działalność
8	Bez przerwy od momentu powstania
8	Występowały przerwy w działalności

W 8 przypadkach, na 16 ankiet zwrotnych, Kluby Integracji Społecznej działały bez przerwy od momentu powstania. 8 respondentów odpowiedziało, iż występowały przerwy w działalności.

Tabela nr 5 Przyczyny występowania przerw w działalności Klubu Integracji Społecznej.

Liczba wskazań	Przyczyny przerw
6	Problemy finansowe
3	Brak uczestników, małe zainteresowanie
1	Braki kadrowe
1	Problemy organizacyjne, techniczne
1	Inne przyczyny

Wg ankietowanych główną przyczyną występowania przerw w działalności KIS były problemy finansowe – 6 wskazań. Brak uczestników lub małe zainteresowanie było przyczyną wg 3 respondentów prowadzącą do przerw w funkcjonowaniu. 1 odpowiedź otrzymały braki kadrowe, problemy organizacyjne tj. brak środków na utrzymanie etatów osób prowadzących KIS oraz specjalistów oraz „inne przyczyny”, wśród których osoby ankietowane wymieniały m.in. sezonowość prac w których brali udział uczestnicy zajęć KIS, co powodowało, iż w okresie od czerwca do września zajęcia odbywały się rzadko, raz na 2 tygodnie, głównie w soboty popołudniu.

Baza lokalowa większości ankietowanych Klubów Integracji Społecznej znajduje się w pomieszczeniach Ośrodków Pomocy Społecznej (4 KIS-y). Jedynie 2 Kluby posiadają pomieszczenia na powierzchni 100 m². Pozostałe Kluby zajmują powierzchnie w granicach 10 – 50 m². Liczba pomieszczeń dostępnych dla Klubów jest zróżnicowana: 1 pomieszczenie posiada 6 Klubów, 2 pokoje – 5 Klubów, 5 pokoi – 1 Klub. 10 z 16 KIS-ów jest w posiadaniu komputerów, z czego 8 z nich ma dostęp do Internetu. Ponadto pomieszczenia ankietowanych Klubów Integracji Społecznej wyposażone są w meble i podstawowe sprzęty t.j.: szafki na dokumenty, biurka, krzesła, stoły konferencyjne, komody, urządzenia wielofunkcyjne, ksero, niszczarki, rzutniki, bindownice, laminatory, flipcharty i inne. 5 ankietowanych przedstawicieli Klubów wymieniło dodatkowo inne ważne urządzenia, były to: sprzęt do prac w warsztacie (wiertarki, szlifierki, spawarka, piły i kosi spalinowe, rozdrabniacz do gałęzi), przyczepa samochodowa, namiot, narzędzia ogrodnicze (sekator, kosiarki, tunel foliowy), drobny sprzęt budowlany, zestaw nagłaśniający z mikrofonami, projektor, laptop, kamera.

Tabela nr 6 Najważniejsze braki w bazie lokalowej i wyposażeniu Klubu Integracji Społecznej.

Liczba wskazań	Najważniejsze braki
10	Brak własnego lokalu
6	Mała powierzchnia lokalu
5	Niedostosowanie lokalu do potrzeb KIS
5	Brak sprzętu komputerowego
3	Brak Internetu
5	Brak środka transportu
5	Brak materiałów dydaktycznych

1	Inne
---	------

Do najważniejszych braków w bazie lokalowej i wyposażeniu ankietowani przedstawiciele KIS zaliczyli brak własnego lokalu – 10 wskazań. Na kolejnym miejscu znalazły się: mała powierzchnia zajmowanych pomieszczeń (6 wskazań), niedostosowanie lokalu do potrzeb KIS, np. ze względu na osoby niepełnosprawne, specyfikę zajęć, nie wyciszone pomieszczenia, brak odrębnego wejścia, brak środka transportu oraz brak materiałów dydaktycznych, brak sprzętu komputerowego (po 5 wskazań). Brak dostępu do Internetu został wskazany 3 razy. Respondenci wpisywali także „inne” braki dotyczące bazy lokalowej i wyposażenia, były to: deficyty w sprzęcie elektronicznym, dzielenie lokali wspólnie z ośrodkami pomocy czy biurami stowarzyszeń.

Tabela nr 7 Główne źródła finansowania działalności Klubu Integracji Społecznej w 2010 roku.

Liczba wskazań	Główne źródła finansowania
5	Fundusze unijne
4	Dotacje z funduszu gminy
3	Statutowe środki organizacji statutowej
2	Własna działalność
3	Inne

Głównym źródłem finansowania działalności KIS w roku 2010, były fundusze unijne – 42 %. Dotacje z funduszu gminy zostały wskazane przez 4 respondentów (24 %). Jednocześnie, po 3 odpowiedzi, otrzymały statutowe środki organizacji statutowej (3,8 %) oraz „inne” źródła tj. dofinansowanie w ramach Programu MPIP, PFRON (8,2 %). Na ostatnim miejscu, jako główne źródło finansowania, została wskazana własna działalność (2 wskazania) – 23 % udziału środków w budżecie rocznym oraz jako kolejne źródło praca społeczna członków stowarzyszenia.

3. Kadra Klubu Integracji Społecznej.

Tabela nr 8 Forma zatrudnienia pracowników Klubu Integracji Społecznej – stan na dzień 31 grudnia:

Rok	Umowa o pracę w ramach etatu lub jego części	Umowa zlecenie lub o dzieło	Wolontariat	Inna forma
	Liczba etatów			
2006	6	13	2	-
2007	8	12	13	-
2008	10	10	5,5	1
2009	10	15	8	8
2010	8,7	19	6,5	9

Analizując powyższe dane można zauważyć, iż większość pracowników Klubów Integracji Społecznej była zatrudniana na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, z czego najwięcej w 2010 roku. Najmniej wskazań znalazło się w kategorii „inna forma zatrudnienia”, do której zaliczono prace społecznie użyteczne, staże, roboty publiczne. W 2010 r. wśród 9 zatrudnionych, 4 osoby były pracownikami OPS.

Tabela nr 9 Liczba pracowników (wraz z wolontariuszami) ze względu na ich poziom wykształcenia – stan na dzień 31 grudnia:

Poziom wykształcenia	Liczba osób	
	2009	2010
Podstawowe	5	2
Średnie	1	-
Policealne zawodowe	3	1
Wyższe	28	31

W roku 2009 najwięcej pracowników (wraz z wolontariuszami) posiadało wykształcenie wyższe (28 osób). Na kolejnym miejscu znaleźli się pracownicy z wykształceniem podstawowym (5 osób) oraz policealnym zawodowym (3 osoby). Najmniej było osób posiadających wykształcenie średnie (1 osoba).

W roku 2010 największa liczba osób zatrudnionych w ramach Klubu posiadała wykształcenie wyższe (31 osób), 2 osoby – podstawowe, 1 osoba – policealne zawodowe.

Podsumowując powyższe dane można stwierdzić, iż w roku 2009 Kluby zatrudniały więcej osób niż w roku 2010 (o 3 osoby więcej).

Tabela nr 10 Liczba pracowników KIS według wieku – stan na dzień 31 grudnia:

Rok	Ogółem pracownicy wraz z wolontariuszami	Pracownicy w przedziale wieku 25 – 35	Pracownicy w przedziale wieku 36 – 45	Pracownicy w wieku powyżej 45
2006	21	14	6	1
2007	33	19	10	4
2008	25	13	5	5
2009	38	15	14	9
2010	34	14	10	11

Najwięcej pracowników (wraz z wolontariuszami) było zatrudnionych w Klubach w 2009 roku – 38 osób (funkcjonowało wtedy 15 KIS-ów), najmniej natomiast w 2006 r. – 21 osób (funkcjonowało - 6 KIS-ów). Jak wynika z powyższej tabeli największa liczba z wyżej zatrudnionych znajduje się w przedziale wiekowym 25 – 35 lat, najmniejsza zaś w wieku powyżej 45 roku życia.

Tabela nr 11 Czy liczba zatrudnionych osób jest wystarczająca do realizacji potrzeb i zamierzeń KIS?

Liczba wskazań	Czy liczba zatrudnionych osób jest wystarczająca
6	Tak, nie brakuje nam pracowników
3	Brakuje nam szczególnej kategorii osób
2	Nie, pracowników jest zdecydowanie za mało
1	Inna odpowiedź

Wg 6 respondentów liczba zatrudnionych w KIS osób jest wystarczająca do realizacji potrzeb i zamierzeń. Szczególnej kategorii osób, a mianowicie doradcy zawodowego, prawnika, terapeuty uzależnień, pracownika administracyjno – biurowego oraz psychologa, brakuje w 3-ech Klubach. Dwie ankietowane osoby uznały, iż w ich jednostce jest zdecydowanie za mało pracowników. Jeden respondent wskazał, iż w jego Klubie dodano zadania KIS do zakresu czynności pracownika socjalnego ośrodka pomocy.

4. Uczestnicy zajęć Klubu Integracji Społecznej.

Jak wynika z informacji zawartych w nadesłanych ankietach ewaluacyjnych osoby należące do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym chętnie korzystają z oferty, którą zawiera Klub Integracji Społecznej na terenie ich miejsca zamieszkania, jednakże „różnie bywa” z ich pełnym zaangażowaniem, determinacją oraz motywacją do uczestnictwa w zajęciach (15 wskazań).

Oto kilka przykładów (wybranych z ankiet) odpowiedzi na pytanie: Co przesądza o tym, że ludzie decydują się na udział w zajęciach realizowanych przez Klub Integracji Społecznej? :

- ✓ Możliwość podjęcia alternatywnych form aktywizacji zawodowej

- ✓ Stworzenie grupy wsparcia
- ✓ Możliwość otrzymania bezpłatnej pomocy specjalistycznej
- ✓ Możliwość uczestniczenia w bezpłatnych szkoleniach
- ✓ Atrakcyjność i profesjonalizm prowadzonych zajęć
- ✓ Możliwość podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych, poszerzenia umiejętności, nauka nowych zdolności
- ✓ Możliwość kształtowania postaw samodzielności w poruszaniu się na otwartym rynku pracy
- ✓ Możliwość zatrudnienia w pracach interwencyjnych
- ✓ Chęć uczestniczenia w życiu społecznym

Wśród najważniejszych zalet uczestniczenia w zajęciach Klubu Integracji Społecznej respondenci wskazywali na:

(wybrane z ankiet)

- Możliwość uzyskania nowych kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych
- Większą pewność siebie uczestników, podniesienie umiejętności radzenia sobie ze stresem, z sytuacjami trudnymi
- Kompleksowy program reintegracji społeczno – zawodowej dobrany do indywidualnych potrzeb
- Nabycie umiejętności przygotowywania dokumentów aplikacyjnych
- Bezpłatne korzystanie z kursów, szkoleń, usług zwiększających kompetencje zawodowe
- Minimalizowanie skutków bezrobocia
- Kształtowanie postawy pro-aktywnej
- Wyjście z domu uczestników zajęć, spotkania z ludźmi o podobnych problemach, poprawa komunikacji, bezgotówkowa wymiana usług w grupach samopomocowych
- Podejmowanie pracy

Ankietowani przedstawiciele Klubów oprócz zalet, wymienili również wady uczestnictwa w zajęciach KIS. Poniżej znajdują się niektóre z nich:

(wybrane z ankiet)

- Zajęcia w sezonie letnim, w którym uczestnicy wolą dorabiać sobie w pracach sezonowych
- Stygmatyzacja społeczna
- Konieczność podporządkowania własnych planów do harmonogramu zajęć KIS
- Brak zaangażowania uczestników
- Brak motywacji i perspektywy na poprawę sytuacji zawodowej
- Krótki termin realizacji
- Niekiedy udział w zajęciach wynika z obowiązku realizacji kontraktu socjalnego, konieczność systematycznego uczestnictwa warunkowana kontraktem socjalnym
- Niewielka ilość środków finansowych powoduje, że średnio okres wsparcia uczestnika trwa od 4 do 6 miesięcy

Tabela nr 12 Metody przy rekrutacji uczestników.

Liczba wskazań	Stosowanie metod przy rekrutacji
5	Tak
10	Nie

Zdecydowana większość pracowników Klubów nie stosuje żadnych specjalnych metod przy rekrutacji uczestników – 10 wskazań z 15-stu. Jedynie w 5 Klubach stosowane są takie metody jak: motywacja pracą, skierowanie przez pracownika socjalnego na podstawie wywiadów środowiskowych, zapisy kontraktu socjalnego, rozmowy indywidualne, ankiety dotyczące oczekiwań i preferencji, dobrowolny wstępny udział w spotkaniach, jasno określone zasady uczestnictwa z ofertą dla najbardziej aktywnych (np. prace społecznie użyteczne, praktyki zawodowe, darmowe prawo jazdy).

Tabela nr 13 Liczba edycji w miesiącach.

	Liczba edycji (ogółem w danym roku)	I edycja	II edycja	III edycja	IV edycja	V edycja	VI edycja
2006	9	20	3	1			
2007	48	32	24	3	3	2	1
2008	40	31	9	12	2	2	
2009	46	42	22	7	12	1	
2010	44	31	25	13	3	10	

Pod pojęciem edycji w odniesieniu do zajęć w Klubie Integracji Społecznej należy rozumieć czas od momentu rozpoczęcia zajęć reintegracji społecznej i zawodowej przez grupę uczestników do momentu ich ukończenia. Wielkość poszczególnych edycji została podana w miesiącach.

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli najwięcej edycji – 48 odbyło się w roku 2007, najmniej natomiast – 9, w roku 2006.

Tabela nr 14 Liczba osób biorących udział w zajęciach Klubu Integracji Społecznej z uwzględnieniem etapu uczestnictwa.

Rok	Liczba uczestników (ogółem w danym roku)	Liczba uczestników, z którymi podpisano kontrakt socjalny	Liczba absolwentów
2006	139	40	91
2007	284	80	144
2008	266	97	149
2009	356	131	201
2010	351	187	196

Największa liczba osób – 356 - brała udział w zajęciach Klubu Integracji Społecznej w 2009 roku, z czego z 131 uczestnikami podpisano kontrakty socjalne, a liczba absolwentów wyniosła 201 osób. Równie duża liczba osób – 351 – uczestniczyła w zajęciach w roku kolejnym (2010), z 187 osobami podpisano kontrakt socjalny, a 196 osób ukończyło zajęcia jako absolwenci. Najmniej uczestników zajęć – 139 osób - pojawiło się w roku 2006 (funkcjonowało wtedy 6 KIS-ów), w tym z 40 osobami zawarto kontrakt socjalny, a liczba absolwentów wyniosła 91 osób.

Tabela nr 15 Jak często zdarza się, że uczestnicy zajęć nie kończą podjętego kursu?

Liczba wskazań	Czy zdarza się sytuacja, że uczestnicy nie kończą kursu?
7	Tak
6	Nie zdarza się taka sytuacja
2	Inna odpowiedź

Na pytanie „Czy zdarza się, że uczestnicy zajęć nie kończą podjętego kursu?”, większość ankietowanych pracowników KIS odpowiedziała twierdząco. W poszczególnych KIS-ach % osób, które rezygnują z podjętego kursu waha się w granicach od 1 do 30 %. Biorąc pod uwagę liczbę uczestników ogółem w danym roku (patrz tabela nr 14) odsetek osób, które rezygnują niewielki. Większość uczestników pozytywnie kończy podjęte zajęcia stając się absolwentami Klubu Integracji Społecznej. Wg 6 respondentów taka sytuacja w ogóle się nie zdarza, natomiast 2 osoby podały, iż w sezonie letnim uczestnicy KIS dorabiają sobie u miejscowych plantatorów lub w lesie, czyli zawieszają uczestnictwo, ale nie rezygnują.

Tabela nr 16 Powody rezygnacji uczestników z zajęć KIS.

Liczba wskazań	Powody
6	Otrzymanie pracy w trakcie odbywania zajęć
8	Zbyt słaba motywacja i brak wiary w sukces
7	Lenistwo
7	Odejście z przyczyn niezależnych
1	Usunięcie uczestnika z powodu łamania zasad
1	Inny powód

Zdaniem 8 respondentów, głównym powodem decydującym o tym, że uczestnicy nie kończą zajęć w Klubie jest zbyt słaba motywacja i brak wiary w sukces. Na kolejnym miejscu jest lenistwo uczestników oraz odejście z przyczyn niezależnych, takich jak choroba, sytuacja rodzinna, więzienie czy śmierć (równocześnie po 7 wskazań). Wg 6 ankietowanych powodem rezygnacji z zajęć jest otrzymanie pracy w trakcie odbywania zajęć w Klubie Integracji Społecznej. Najmniej wskazań otrzymały odpowiedzi dotyczące usunięcia uczestnika z powodu łamania zasad oraz zmiana miejsca zamieszkania (po 1 wskazaniu).

Tabela nr 17 Liczba osób biorących udział w zajęciach w KIS z uwzględnieniem kategorii uczestników w oparciu o art.1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym (dotyczy roku 2010 – stan na dzień 31 grudnia 2010 roku).

Kategoria	Liczba osób
Osoby bezdomne	4
Osoby uzależnione od alkoholu	25
Osoby uzależnione od narkotyków lub innych środków odurzających	1
Osoby chore psychicznie	2
Osoby długotrwale bezrobotne	276
Osoby zwolnione z zakładu karnego	7
Osoby posiadające status uchodźcy	1
Osoby niepełnosprawne	18
Razem	334

Wśród wymienionych wyżej kategorii osób biorących udział w zajęciach, najliczniejszą grupę w 2010 roku stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – 276 osób. Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli, zebranych z nadesłanych ankiet, wśród osób biorących udział w zajęciach Klubów była jedna osoba uzależniona od narkotyków lub innych środków odurzających oraz jedna osoba posiadająca status uchodźcy.

Tabela nr 18 Wiek osób uczestniczących w zajęciach Klubu Integracji Społecznej (dotyczy roku 2009 i 2010 – stan na dzień 31 grudnia).

Przedział wieku (w latach)	Rok 2009		Rok 2010	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Poniżej 25	17	13	25	20
25 – 35	48	20	76	23
36 – 45	52	25	59	23
Powyżej 45	53	75	43	63
Razem	170	133	203	129

Analizując powyższą tabelę można stwierdzić, iż w latach 2009-2010 liczba osób uczestniczących w zajęciach KIS była porównywalna – kolejno 303 i 332 osób ogółem kobiet i mężczyzn.

W roku 2009 najliczniejszą grupę stanowili mężczyźni powyżej 45 roku życia (75 osób), najmniejszą zaś również mężczyźni, ale poniżej 25 lat (13 osób). W 2010 r. natomiast, kobiety w przedziale wieku 25 – 35 lat stanowiły większość uczestników zajęć Klubów (76 osób), najmniej było mężczyzn poniżej 25 roku życia (20 osób).

Analizując poszczególne przedziały wiekowe uczestników zajęć KIS w latach 2009-2010, można zauważyć, iż najliczniejszą grupę stanowią osoby powyżej 45 lat (234 osoby), czyli w wieku produktywnym.

Tabela nr 19 Wykształcenie osób uczestniczących w zajęciach Klubu Integracji Społecznej (dotyczy roku 2009 i 2010 – stan na dzień 31 grudnia).

Poziom wykształcenia	Rok 2009		Rok 2010	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Podstawowe	45	44	80	46
Zawodowe	80	63	76	61
Średnie	38	22	42	20
Policealne zawodowe	7	3	2	1
Wyższe	-	1	3	1
Razem	170	133	203	129

W roku 2009 najwięcej osób uczestniczących w zajęciach Klubów stanowiły kobiety z wykształceniem zawodowym (80 osób). Najmniej natomiast było mężczyzn z wykształceniem wyższym – 1 osoba. W 2010 r. największą liczbę stanowiły kobiety z wykształceniem podstawowym (80 osób), najmniejszą zaś mężczyźni z wykształceniem policealnym zawodowym – 1 osoba.

Biorąc pod uwagę lata 2009 i 2010 razem, z uwagi na poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z kwalifikacjami zawodowymi – 280 osób.

Tabela nr 20 Powody bezrobocia.

Liczba wskazań	Powody bezrobocia
12	Brak miejsc pracy
2	Zbyt duże wymagania pracodawców
11	Brak determinacji w poszukiwaniu pracy, nie szukanie pracy
9	Brak wymaganych kwalifikacji
15	Praca „na czarno”
2	Pomoc rodziny – „życie na czymś garnuszku”
13	Korzystanie z zasiłków pomocy społecznej jest korzystniejsze
2	Niechęć do korzystania z pomocy różnych instytucji i organizacji
10	Niezaradność, brak umiejętności w poszukiwaniu pracy
3	Uzależnienie od alkoholu czy narkotyków powodem wyrzucenia z pracy
1	Praca za granicą

Zdaniem ankietowanych pracowników KIS głównymi powodami bezrobocia są większa opłacalność pracy „na czarno” (15 wskazań) oraz korzystanie z zasiłków pomocy społecznej (13 wskazań). Równie dużo odpowiedzi dotyczyło braku miejsc pracy, braku determinacji w poszukiwaniu pracy bądź nie szukanie jej w ogóle oraz niezaradność, brak umiejętności w poszukiwaniu pracy – 12, 11 i 10 wskazań. Najmniejszą ilość odpowiedzi otrzymał powód pracy za granicą (1 wskazanie) oraz dotyczący pomocy ze strony rodziny, czyli „życie na czymś garnuszku” oraz niechęć do korzystania z pomocy różnych instytucji i organizacji (równocześnie po 2 wskazania).

Tabela nr 21 Powody poczucia gorszego traktowania, mniejszej akceptacji w społeczeństwie uczestników Klubów Integracji Społecznej.

Liczba wskazań	Powody gorszego traktowania czy mniejszej akceptacji społecznej
1	Uczestniczenie w zajęciach KIS
4	Bycie osobą uzależnioną od alkoholu lub narkotyków
7	Niskie wykształcenie
8	Zła sytuacja materialna
5	Zła sytuacja rodzinna
4	Niepełnosprawność
2	Choroba psychiczna
9	Bycie osobą bezrobotną
7	Bycie klientem pomocy społecznej
1	Bycie osobą bezdomną
1	Inny powód
2	Nie mają takiego poczucia

Zdaniem ankietowanych pracowników Klubów Integracji Społecznej, trzema najczęstszymi powodami, które wpływają na poczucie gorszego traktowania czy mniejszej akceptacji uczestników zajęć są: bycie osobą bezrobotną (9 wskazań), zła sytuacja materialna (8 wskazań) oraz niskie wykształcenie i bycie klientem pomocy społecznej (równocześnie po 7 wskazań). Uczestniczenie w zajęciach KIS, bycie osobą bezdomną, specyfika małego, wiejskiego środowiska oraz obawa przed stygmatyzacją czy opinią sąsiadów, nie stanowią o gorszym traktowaniu uczestników Klubów.

5. Usługi w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej świadczone przez Klub Integracji Społecznej.

Tabela nr 22 Rodzaje zajęć oferowanych uczestnikom Klub Integracji Społecznej.

Liczba wskazań	Rodzaje zajęć
3	Pośrednictwo pracy
3	Kursy zawodowe
7	Spotkania z doradcą zawodowym
7	Roboty publiczne
7	Kursy podnoszące ogólne kwalifikacje
11	Nauka sposobu poszukiwania pracy
7	Porady psychologiczne
7	Porady prawne
7	Prace społecznie użyteczne
6	Spotkania w grupie samopomocy
7	Dodatkowe zajęcia integrujące uczestników
3	Inne

Poszczególne Kluby Integracji Społecznej oferują swoim uczestnikom różnego rodzaju zajęcia. Do najczęściej wymienianych przez ankietowanych należą: nauka sposobu poszukiwania pracy, w tym przygotowywanie dokumentów aplikacyjnych, zasady komunikacji interpersonalnej, przygotowywanie do rozmowy kwalifikacyjnej itp. (11 wskazań), spotkania z doradcą zawodowym, psychologiem i prawnikiem, roboty publiczne i prace społecznie użyteczne (m.in. prace porządkowo – gospodarcze, odśnieżanie, prace ogrodniczo – konserwatorskie, praca na rzecz osób samotnych/starszych, pomoc usługowa), kursy podnoszące ogólne kwalifikacje, np. obsługa komputera i Internetu, prawo jazdy, konserwator zieleni miejskiej, BHP, przedsiębiorczość społeczna, dodatkowe zajęcia integrujące uczestników (spotkania integracyjne, wyjazdy szkoleniowo – integracyjne, wyjazdy edukacyjno - integracyjne) (po 7 wskazań). 6 wskazań natomiast otrzymała oferta spotkań w grupie samopomocy, podczas których uczestnicy wspólnie radzili sobie z problemami natury psychologicznej lub socjalnej, przełamywali bariery w izolacji społecznej, wymieniali swoje doświadczenia i informacje, wzajemnie się wspierali. Równocześnie po 3 wskazania otrzymały: pośrednictwo pracy jako oferta Klubu Integracji Społecznej, kursy zawodowe (tj. kucharz

małej gastronomii, bukieciarstwo, sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej, magnetoterapia) oraz „inne” czyli zajęcia psychologiczno – edukacyjne (m.in. komunikacja interpersonalna, asertywność, wzmacnianie samooceny i poczucia własnej wartości), wizyty studyjne, udział w debatach publicznych, spotkania okolicznościowe z okazji świąt, seminaria z warsztatami edukacyjno – integracyjnymi.

Tabela nr 23 Monitorowanie i pomiar efektywności działań prowadzonych przez Klub w odniesieniu do uczestników zajęć.

Liczba wskazań	Monitorowanie i pomiar efektywności
6	Tak, stale
1	Sporadycznie
8	Nie

8 z 16 ankietowanych Klubów Integracji Społecznej nie monitoruje ani nie stosuje pomiaru efektywności swoich działań. 6 z nich stale dokonuje monitoringu poprzez ocenę realizacji zadań wspólnie ze swoimi Partnerami, poprzez ankiety, listy obecności, sprawozdania, dokonywaną ewaluację. Jedynie 1 odpowiedź respondenta dotyczyła sporadyczności w wykonywaniu tego zadania.

Tabela nr 24 Wiedza dotycząca losów uczestników zajęć po zakończeniu edycji.

Liczba wskazań	Znajomość dalszych losów uczestników
9	Tak
6	Nie

Większość pracowników ankietowanych Klubów zna losy uczestników zajęć po zakończeniu edycji – 9 odpowiedzi. 6 pracowników KIS nie posiada takiej wiedzy.

Z informacji otrzymanych od pracowników ankietowanych Klubów Integracji Społecznej, wynika, że dalsze losy dotychczasowych absolwentów wyglądają następująco:

- 10 % zdobyło zatrudnienie na otwartym rynku pracy
- 27 % zostało zatrudnionych w ramach zatrudnienia wspieranego
- 1 % został zatrudniony w Klubie Integracji Społecznej
- 0,6 % założyło spółdzielnię socjalną
- 49 % pozostało na bezrobociu
- 13 % wyjechało za granicę, uzyskało uprawnienia do świadczenia rentowego, pielęgnacyjnego czy z ZUS, świadczą roboty publiczne

6. Współpraca Klubu Integracji Społecznej w środowisku lokalnym.

Tabela nr 25 Współpraca KIS.

Liczba wskazań	Współpraca
14	Powiatowy Urząd Pracy
5	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
13	Ośrodek Pomocy Społecznej
1	Lokalni przedsiębiorcy
2	Centrum Integracji Społecznej
8	Organizacje pozarządowe
1	Organizacje kościelne
5	Firmy szkoleniowe
1	Inne

Ankietowane Kluby Integracji Społecznej najczęściej współpracują z Powiatowymi Urzędami Pracy oraz Ośrodkami Pomocy Społecznej. Bardzo duża grupa uczestników KIS to osoby długotrwale bezrobotne czy korzystające z zasiłków pomocy społecznej, z którymi sporządzane są kontrakty socjalne. Zawarte tam zadania do zrealizowania wiążą się z działaniami Klubu Integracji Społecznej, który stał się narzędziem umożliwiającym reintegrację społeczno – zawodową i wzmacniającym lokalne instytucje w tworzeniu alternatyw dla osób znajdujących się w grupach zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rządziej KIS-y współdziałają z organizacjami pozarządowymi, PCPR-ami czy firmami szkoleniowymi. Sporadycznie natomiast rozpoczynają współpracę z CIS-ami, lokalnymi przedsiębiorcami, organizacjami kościelnymi, zarządem osiedla czy Urzędem Miasta.

Poniżej znajdują się najważniejsze programy realizowane przez poszczególne Kluby z udziałem partnerów:

Tabela nr 26 Programy realizowane z udziałem partnerów.

KIS/powiat	Program	Nazwa organizacji współpracującej	Tytuł programu	Efekt współpracy	Typ uczestników	Czas trwania współpracy
Biszczka biłgorajski	I	PUP Biłgoraj GOPS	AFPWS	Zatrudnienie wspomagane- 14 osób	Długotrwale bezrobotni	2008-2010
	II	Stowarzyszenie „Podaj dłoń”	Zapobieganie skutkom uzależnień(Programy ROPS Lublin)	Spotkania integracyjne	Uczestnicy KIS w Biszczy i Józefowie	2009-2010
Józefów biłgorajski	I	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Biskiej	Zapobieganie skutkom uzależnień (Programy ROPS Lublin)	Spotkania integracyjne	Uczestnicy KIS w Biszczy i Józefowie, osoby niepełnosprawne	2009-2010
Janów Lubelski	I	Gmina Janów Lub.	„Klub Integracji Społecznej	Aktywizacja 16 osób	Osoby bezrobotne	2007-2008

janowski		PUP	partnerem samorządu gminy w pracach społecznie użytecznych lub robotach publicznych”	Remont 16 lokali socjalnych i 8 komunalnych		
	II	Gmina Potok Wielki PUP	„Prace społecznie użyteczne oraz roboty publiczne na rzecz budownictwa socjalnego- zwiększenie gminnego zasobu lokali socjalnych”	Aktywizacja 15 osób	Osoby bezrobotne	2009-2010
	III	Gmina Potok Wielki PUP	„Gminne programy aktywizacji społeczno – zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego”	Aktywizacja 12 osób	Osoby bezrobotne	2010-2011
Rejowiec Fabryczny chełmski	I	PUP Miejski Ośrodek Kultury Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych MOPS	Wzmocnienie roli KIS jako instytucjonalnych, aktywnych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	Udział w zajęciach – 23 osoby z Miasta Rejowiec Fabryczny 5 osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych 1 osoba zatrudniona w ramach przygotowania zawodowego	Osoby bezrobotne	01.09.2006 – 30.06.2007
	II		„KIS-kontynuacja działalności”	Udział w zajęciach – 26 osób z Miasta Rejowiec Fab.	Osoby bezrobotne	01.07.2007 – 15.12.2007
	III		„Wsparcie organizacji działających na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w KIS i CIS oraz ruchów trzeźwościowych mających statut NGO”	Udział w zajęciach – 17 osób z Miasta Rejowiec Fab.	Osoby bezrobotne	01.09.2007 – 15.12.2007

	IV		„Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu-KIS partnerem samorządu gminy w pracach społecznie użytecznych”	Udział w zajęciach – 25 osób z miasta Rejowiec Fab. Ukończony kurs konserwatora zieleni miejskiej i szkolenia BHP	Osoby bezrobotne	10.09.2008 – 23.12.2009
	V		„KIS szansą na integrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem”	Udział w zajęciach – 69 osób z Miasta i gminy Rejowiec Fab.	Osoby bezrobotne, osoby niepełnosprawne	16.03.2009 – 15.12.2009
Tomaszów Lubelski tomaszowski	I	PUP Stowarzyszenie „Czajnia”	Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem PUP w realizacji kontraktów socjalnych edycja 2010	10 osób w 2011r. będzie świadczyło prace społecznie użyteczne 5 osób założy spółdzielnię socjalną	Osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne	5 m-cy w 2010r. Rok 2011
Kraśnik kraśnicki	I	MOPS	Nasza misja wasza praca – projekt systemowy			
Zamość Zamojski	I	MCPR PUP Zarządy Osiedli	„KIS partnerem MCPR i PUP w realizacji kontraktów socjalnych”	Organizacja form zatrudnienia wspieranego	Osoby korzystające z pomocy społecznej	08.2010 – 12.2011
	II	MCPR PUP Zarządy Osiedli	„Program aktywności lokalnej w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”	Aktywizacja i wsparcie 18 osób	Osoby korzystające z pomocy społecznej	06 – 12.2009
	III	MCPR PUP	„KIS animatorem lokalnej przedsiębiorczości społecznej”	Aktywizacja 16 osób Seminarium integracyjno-edukacyjne z warsztatami	Osoby korzystające z pomocy społecznej	06 – 11.2009
	IV	Fundacja Aktywności Obywatelskiej Lublin CIS Chełm MOPS Puławy	„Spółdzielczość – moją szansą”	Kursy zawodowe – 3 osoby	Osoby korzystające z pomocy społecznej	02.2009 – 04.2010
	V	MCPR Schronisko dla	„Krok od nowego życia II edycja”	Aktywizacja 100 osób: 5	Osoby bezdomne Osoby zagrożone	08.2008 – 12.2008

		Bezdomnych Brata Alberta w Zamosciu		grup KIS, 1 grupa CIS, 4 grup spółdzielni socjalnych. Utworzenie 2 spółdzielni socjalnych	wykluczeniem społecznym	
--	--	-------------------------------------	--	--	----------------------------	--

Tabela nr 27 Zmiany w regulacji prawnej dotyczącej tworzenia i funkcjonowania KIS.

Liczba wskazań	Zmiany
10	Tak
5	Nie

Zdaniem 10 przedstawicieli ankietowanych Klubów Integracji Społecznej regulacje prawne dotyczące tworzenia i funkcjonowania KIS należałoby zmienić. Aby uzyskać lepsze efekty trzeba, zdaniem respondentów:

- o dostosować przepisy do realiów,
- o uszczegółowić zapisy ustawy,
- o znieść zapis, że do KIS można trafić tylko za pośrednictwem kontraktu z OPS,
- o wprowadzić rejestr KIS,
- o wprowadzić standardy pracy w KIS,
- o wzmocnić źródła finansowania KIS,
- o finansować zatrudnienie pracownika jako zadanie,
- o zmieniać świadomość władz centralnych oraz samorządowych, gdyż Kluby Integracji Społecznej funkcjonują nie tylko w strukturach gminy (pomocy społecznej) ale również w strukturach organizacji pozarządowych, czego nie uwzględnia się np. w projekcie z dnia 01.02.2011 r. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych.

Tabela nr 28 Perspektywy dalszego działania Klubów Integracji Społecznej.

Liczba wskazań	Perspektywy
4	Poprawa działania i wzrostu znaczenia KIS w środowisku lokalnym
3	Brak istotnych zmian
8	Obawa przed przyszłością, Klub może przestać działać

Większość respondentów obawia się o dalszą działalność Klubów Integracji Społecznej z uwagi na: brak środków finansowych i niechęć finansowania działalności z budżetów samorządów,

brak finansowania odbije się m.in. na ilości i jakości świadczonych usług, braku lokalu i środków na zatrudnienie pracowników. Stereotypy w postrzeganiu tego typu instytucji oraz zamykanie się na innowacyjne formy pomocy nie zawsze są popierane przez władze samorządowe.

Czterech ankietowanych jest odmiennego zdania i spodziewa się poprawy działania i wzrostu znaczenia KIS w środowisku lokalnym. Argumentują to tym, że:

- nastąpi położenie akcentu w pracy socjalnej na aktywizację i usamodzielnienie klienta, a także na wyposażenie go w umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- wzrośnie doświadczenie pracowników KIS,
- Klub Integracji Społecznej jest jednostką elastyczną w obszarze integracji i aktywizacji zawodowej, w dużym stopniu uzupełnia zadania urzędów pracy i pomocy społecznej poprzez dostosowanie programów do potrzeb i oczekiwań uczestników, tworzenie grup samopomocowych,
- KIS inicjuje współpracę partnerską oraz powstawanie podmiotów przedsiębiorczości społecznej.

Największym zagrożeniem dla dalszej działalności i realizacji celów Klubu Integracji Społecznej, zdaniem ankietowanych respondentów, jest:

- Brak ciągłego i stałego finansowania (zaburzona płynność finansowa), brak środków finansowych na prowadzenie/ kontynuowanie działalności
- Zmniejszające się zainteresowania uczestników
- Zmniejszające się możliwości zaoferowania uczestnikom atrakcyjnych programów, co wiąże się z kwestiami finansowymi
- Brak pracowników KIS
- Utrudniony kontakt z urzędnikami samorządowymi, ich podejście, stereotypowość myślenia, przełamywanie schematów urzędniczych
- Trudność pozyskania środków na reintegrację społeczno – zawodową (zatrudnienie socjalne) na poziomie centralnym i wojewódzkim
- Brak konsultacji z III sektorem w zakresie zmian w ustawach dotyczących rynku pracy i pomocy społecznej, w obszarze zatrudnienia socjalnego – „dobre praktyki” w KIS nie są uwzględniane w regulacjach prawnych

7. Podsumowanie i wnioski.

1. Większość KIS-ów boryka się z problemami lokalowymi, funkcjonują w strukturach ośrodków pomocy społecznej, co staje się kolejnym powodem, po dylematach finansowych, prowadzącym do trudności w prowadzeniu działalności.
2. Zdaniem większości przedstawicieli ankietowanych Klubów regulacje prawne dotyczące tworzenia i funkcjonowania KIS należałoby zmienić: trzeba dostosować przepisy do realiów, uszczegółowić zapisy ustawy, znieść zapis, że do KIS można trafić tylko za pośrednictwem kontraktu z OPS, wprowadzić rejestr KIS, wprowadzić standardy pracy w KIS, wzmocnić źródła finansowania KIS, finansować zatrudnienie pracownika jako zadanie, zmieniać świadomość władz centralnych oraz samorządowych.
3. Potrzeby wynikające z lokalnej diagnozy wskazują na konieczność działania Klubów Integracji Społecznej.
4. Należy kłaść większy nacisk na proces rekrutacji, otoczenie wsparciem psychologicznym w trakcie zajęć w Klubie, m.in. poprzez stosowanie pozytywnych wzmocnień, stosowanie skutecznej motywacji i wiary w sukces, spotkania z osobami, które odniosły sukces. Zminimalizuje to zagrożenie rezygnacji w trakcie uczestnictwa w KIS.
5. Najliczniejszą grupą uczestników zajęć w latach 2009 – 2010, były osoby powyżej 45 roku życia. W momencie, gdy są to osoby długotrwale bezrobotne wymagają szczególnego podejścia, motywacji oraz długiego procesu reintegracji społeczno – zawodowej. Często są to osoby, które muszą się przekwalifikować lub nabyć nowe umiejętności. Znaczącą rolę w tym przypadku winien odgrywać psycholog i doradca zawodowy, by prawidłowo określić profil danej osoby, jej mocne i słabe strony, preferencje i predyspozycje zawodowe oraz wzmocnić samoocенę, która wpływa na motywację osiągnięć. Sytuacja ta dotyczy wszystkich uczestników.
6. Należy systematycznie monitorować i dokonywać pomiaru efektywności, w celu weryfikacji indywidualnych planów pracy z uczestnikami, jak najszybszej możliwości zareagowania na ewentualne trudności czy problemy, określenia celów krótko- i długoterminowych.

7. Kluby Integracji Społecznej na terenie województwa lubelskiego, biorące udział w badaniu.

1. KIS, ul. Ogrodowa 16, 21-200 Parczew
2. KIS, ul. Stawowa 1b, 21-220 Siemień
3. KIS przy OPS ul. Spokojna 10, 21-230 Sosnowica
4. KIS przy GOPS ul. Zamojskiego 27, 21-205 Jabłoń,
5. KIS przy GOPS Podedwórze 44, 21 – 222 Podedwórze
6. KIS, Fundacja AYNI, ul. Lubelska 16, 23-400 Biłgoraj
7. KIS, ul. Grunwaldzka 2, 23-210 Kraśnik
8. KIS, ul. Św. Piątka 24, 22-400 Zamość
9. KIS przy Stowarzyszeniu na Rzecz Pomocy Rodzinie „Podaj Dłoń”, ul. Kościuszki 54A , 23-460 Józefów
10. KIS, ul. Kościelna 11A, 21-210 Milanów
11. KIS , ul. 3 Maja 10, 22 – 630 Tyszowce: KIS w Kazimierówce – Szkoła Podstawowa im. Wydarzeń Września Czartowczyk 22-630 Tyszowce; KIS w Czartowczyku – Szkoła Podstawowa Kazimierówka 22-630 Tyszowce
12. KIS przy GOPS, ul. 29- Listopada 10, 22-600 Tomaszów Lubelski
13. KIS, ul. Lubelska 24, 22-170 Rejowiec Fabryczny
14. KIS przy MOPS, ul. Leśna 17, 24-100 Puławy
15. KIS, ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 23, 23-300 Janów Lubelski
16. KIS „Bądźmy” przy Stowarzyszeniu Przyjaciół Ziemi Biskiej, 23-425 Biszczka 50

Spis tabel i wykresów

Wykres nr 1	Poziom zwrotów odesłanych ankiet z podziałem na powiaty województwa lubelskiego.
Tabela nr 1	Podstawa prawna prowadzenia działalności przez Klub Integracji Społecznej.
Tabela nr 2	Uzasadnienie potrzeby powołania Klubu Integracji Społecznej.
Tabela nr 3	Pomysłodawcy powołania Klubu Integracji Społecznej.
Tabela nr 4	Działalność Klubu Integracji Społecznej.
Tabela nr 5	Przyczyny występowania przerw w działalności Klubu Integracji Społecznej.
Tabela nr 6	Najważniejsze braki w bazie lokalowej i wyposażeniu Klubu Integracji Społecznej.
Tabela nr 7	Główne źródła finansowania działalności Klubu Integracji Społecznej.
Tabela nr 8	Forma zatrudnienia pracowników Klubu Integracji Społecznej – stan na dzień 31 grudnia:
Tabela nr 9	Liczba pracowników (wraz z wolontariuszami) ze względu na ich poziom wykształcenia – stan na dzień 31 grudnia.
Tabela nr 10	Liczba pracowników KIS według wieku – stan na dzień 31 grudnia.
Tabela nr 11	Czy liczba zatrudnionych osób jest wystarczająca do realizacji potrzeb i zamierzeń KIS?
Tabela nr 12	Metody przy rekrutacji uczestników.
Tabela nr 13	Liczba edycji w miesiącach.
Tabela nr 14	Liczba osób biorących udział w zajęciach Klubu Integracji Społecznej z uwzględnieniem etapu uczestnictwa.
Tabela nr 15	Jak często zdarza się, że uczestnicy zajęć nie kończą podjętego kursu?
Tabela nr 16	Powody rezygnacji uczestników z zajęć KIS.
Tabela nr 17	Liczba osób biorących udział w zajęciach w KIS z uwzględnieniem kategorii uczestników w oparciu o art.1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym (dotyczy roku 2010 – stan na dzień 31 grudnia 2010 roku).
Tabela nr 18	Wiek osób uczestniczących w zajęciach Klubu Integracji Społecznej (dotyczy roku 2009 i 2010 – stan na dzień 31 grudnia).
Tabela nr 19	Wykształcenie osób uczestniczących w zajęciach Klubu Integracji Społecznej (dotyczy roku 2009 i 2010 – stan na dzień 31 grudnia).
Tabela nr 20	Powody bezrobocia.
Tabela nr 21	Powody poczucia gorszego traktowania, mniejszej akceptacji w społeczeństwie uczestników Klubów Integracji Społecznej.
Tabela nr 22	Rodzaje zajęć oferowanych uczestnikom Klub Integracji Społecznej.
Tabela nr 23	Monitorowanie i pomiar efektywności działań prowadzonych przez Klub w odniesieniu do uczestników zajęć.
Tabela nr 24	Wiedza dotycząca losów uczestników zajęć po zakończeniu edycji.
Tabela nr 25	Współpraca KIS.
Tabela nr 26	Programy realizowane z udziałem partnerów.
Tabela nr 27	Zmiany w regulacji prawnej dotyczącej tworzenia i funkcjonowania KIS.
Tabela nr 28	Perspektywy dalszego działania Klubów Integracji Społecznej.